

A KÓRHÁZBAN TÖRTÉNŐ BETEGESÉSEK

NEM VÁRT ESEMÉNY

II.

„ESÉSNEK NEVEZÜNK MINDEN OLYAN HIRTELEN KIALAKULT, NEM VÁRT TÖRTÉNÉST, amikor a személy akaratlanul egy alacsonyabb szintre (talajra, felületre vagy tárgyra) kerül, és ez nem akut bénulás, epilepsziás roham vagy külső erőbehatás következménye.”¹

„OLYAN, A BETEG AKARATÁN KÍVÜL BEKÖVETKEZETT ESEMÉNY, amelynek során a beteg térde, ill. térd feletti testrésze a talajjal/padlózattal érintkezik.”²

MIÉRT FONTOS A MEGELŐZÉS?

20-30%

Az Amerikai Egyesült Államokban az idős emberek 20-30%-a szenved közepesen súlyos vagy súlyos sérüléseket az esés miatt.³

A 60 év fölöttiek egyharmada, a 70 év fölötti idős emberek 32-42%-a esik el évente legalább egyszer.³

Az Egyesült Királyságban eséssel összefüggésbe hozható kezelési költségek évente megközelítik a 28 milliárd dollárt. Becslések szerint - hatékony megelőző stratégiák hiányában - a következő évtizedekben akár évi 60 milliárd dollárra emelkedhet ez az összeg.⁴

A NEVES ADATOK ELEMZÉSÉBŐL SZÁRMAZÓ FŐBB MEGÁLLAPÍTÁSOK

- » Esési kockázatfelmérés csupán az esetek 23,1%-ában történt.⁵
- » A jelentéstevők több mint 60%-a NEM külső, környezeti tényezőt határozott meg az esés hátterében álló okként.⁵
- » Azon betegek körében gyakrabban fordult elő esés, akik csak fekszenek, nem tudnak önállóan mozogni.⁵
- » Az esés következményeként a jelentett esetek közel felénél keletkezett valamilyen sérülés.⁵
- » A külterületen, folyosón, lépcsőházban ritkábban fordultak elő esések, de ezek kimenetele súlyosabb, így fontos ezek megelőzése is.⁵

ERŐSEN AJÁNLOTT AZ ESÉSI KOCKÁZAT FELMÉRÉSE, HA A BETEGNEK...

- ✓ ... a kora 85 éves vagy annál idősebb
- ✓ ... volt korábbi esése
- ✓ ... nehezített a mozgása
- ✓ ... csontritkulása van, vagy a közel-múltban törése volt
- ✓ ... vérékenysége van
- ✓ ... a közelmúltban műtétje volt
- ✓ ... valamilyen függőségben szenved
- ✓ ... nem tud segítséget kérni
- ✓ ... altatót, nyugtatót, vérnyomáscsökkentőt kap

Bármelyik állítás igaz, kiemelt jelentősége van a kockázatfelmérésnek, megelőzésnek!

¹ Boros, E., Babarci, Á., Erdősi, E., Balogh, Z. (2017). Az elesési kockázat tényezőinek ismerete az időskorúak körében. Nővér 2017. 30(6) 4-10 old.

² NEVES adatlap. <https://info.nevesforum.hu/category/oki-kutatasok/>

³ World Health Organization [WHO] (2018). Falls Hozzáférhető: https://www.who.int/news-room/factsheets/detail/falls?fbclid=IwAR3_Yo6bwj7D3c5ALboLFVzt5R0EaoTfObMpDAu6Ny8nE71JVVJOGN6kWyq4

⁴ C. A. PFORTMUELLER, G. LINDNER, A. K. EXADAKTYLOS (2014). Reducing fall risk in the elderly: risk factors and fall prevention, a systematic review

⁵ Valasek- Vincze I., Megleczné, O.M., Sinka, L. A.E., Belicza, É. (2020). A betegek esésének okai és megelőzési lehetőségei, SE-EMK, Budapest

78,8%

A NEVES jelentési rendszerbe érkezett adatok szerint az intézményen belül bekövetkezett esések 78,8%-ban kórtermen belül (ágyhasználat során, ágyhasználatól függetlenül, kórtermi vizes blokkban) történtek.⁶

MIT TEHETÜNK...?

FIGYELJÜNK A KÓRTEREMBEN ...

- » Az ágy és éjjeliszekevény magasságára.
- » A matrac megfelelő méretére.
- » A beteg biztonságos, zárt lábbelijére.
- » A mozgást segítő eszközök elérhető távolságban történő elhelyezésére.
- » WC magasságra.
- » Kapaszkodók meglétére és magasságára.
- » A talajon található akadályokra (pl. táska, kábelek, küszöbök, stb.).
- » Jobb-, illetve balkezeség figyelembe-vételére az éjjeliszekevény elhelyezésénél.
- » Bútorzat rögzítésére.
- » Padlófelület tisztaságára, kiömlött folyadékok feltörlésére.
- » A beteg ruházatára (pl. nadrághossz).
- » Az ágyrács megfelelő rögzítésére és/vagy helyzetére.
- » Kórterem zsúfoltságának elkerülésére.
- » Éjszakai jelzőfények használatára.

AZ ESÉSI KOCKÁZAT-BESOROLÁSNAK MEGFELELŐ PREVENCIÓS INTÉZKEDÉSI LEHETŐSÉGEK

MINDEN BETEG ESETÉBEN	ALACSONY/MÉRSÉKELT KOCKÁZAT	MAGAS KOCKÁZAT
	<i>A minden beteg esetében javasolt intézkedéseken túl:</i>	<i>Minden, az alacsony/ mérsékelt kockázat esetében javasolt intézkedés, és azon túl:</i>
Külső hatásoktól való védelem Veszélyforrásokra, esési kockázatra való figyelemfelhívás Segélyhívás módjának ismertetése Betegoktatás Oktatási célú kiadványok átadása, kihelyezése Megfelelő méretű ágymatrac	Állapotfelmérés Fájdalom-menedzsment Járást segítő eszközök használatának oktatása Közlekedés segítése Alacsonyra állított ágy Orthostaticus hypotonia kezelése Gyógyszerek áttekintése Akadálymentes környezet kialakítása Éjszakai jelzőfények használata Erőnlét javítása, fejlesztése	Kapaszkodók Lerögzített bútorok Fokozott figyelem (elhelyezés a nővérpulthoz közeli kórteremben) Rejtett társbetegségek felderítése, kezelése (társszakmák bevonása)

CSÖKKENTSÜK AZ ESÉSEK ELŐFORDULÁSÁT!

További részletekért keresse a témában készült anyagokat:
<https://info.nevesforum.hu/category/oki-kutatasok/>

⁶Valasek, et al., (2020). A betegek esésének okai és megelőzési lehetőségek, SE-EMK, Budapest